

Mišljenja Odbora (članak 64)

Mišljenje 4/2019

o Nacrtu administrativnog dogovora za prijenos osobnih podataka između financijskih nadzornih tijela Europskoga gospodarskog prostora („EGP”) i financijskih nadzornih tijela izvan EGP-a

Doneseno 12. veljače 2019.

Sadržaj

1	Sažetak činjenica	4
2	Procjena.....	4
3	Zaključci/Preporuke.....	7
4	Završne napomene.....	8

Europski odbor za zaštitu podataka

uzimajući u obzir članak 63., članak 64. stavke od 2. do 8. te članak 46. stavak 3. točku (b) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (dalje u tekstu „Opća uredba o zaštiti podataka”),

uzimajući u obzir Sporazum o EGP-u, a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.,

uzimajući u obzir članke 10. i 22. svojeg Poslovnika od 25. svibnja 2018., kako je izmijenjen 23. studenoga 2018.,

budući da:

(1) U vezi s člankom 46. stavkom 1. i stavkom 3. točkom (b) te člankom 46. stavkom 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, ako nije donesena odluka na temelju članka 45. stavka 3., voditelj obrade ili izvršitelj obrade može prenijeti osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji samo ako je voditelj obrade ili izvršitelj obrade predvidio odgovarajuće zaštitne mjere i pod uvjetom da su ispitanicima na raspolaganju provediva prava i učinkoviti pravni lijekovi. Podložno odobrenju nadležnog nadzornog tijela, odgovarajuće zaštitne mjere mogu se predvidjeti i ako se u administrativne dogovore između javnih tijela ili tijela unesu odredbe koje uključuju provediva i djelotvorna prava ispitanika.

(2) Uzimajući u obzir posebne značajke administrativnih dogovora predviđenih člankom 46. stavkom 3. točkom (b)¹, među kojima mogu postojati znatne razlike, svakom slučaju treba pristupiti zasebno, ne dovodeći pritom u pitanje procjenu bilo kojeg drugog administrativnog dogovora.

(3) U skladu s člankom 70. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka Europski odbor za zaštitu podataka osigurava dosljednu primjenu Uredbe 2016/679 u cijelom Europskom gospodarskom prostoru. Na temelju članka 64. stavka 2. nadzorno tijelo, predsjednik Odbora ili Komisija mogu aktivirati mehanizam konzistentnosti za svaki predmet opće primjene ili s učincima u više od jedne države članice. Odbor daje mišljenje o predmetu koji je zaprimio ako već nije dao mišljenje o istoj stvari.

(4) Mišljenje Odbora donosi se u skladu s člankom 64. stavkom 3. Opće uredbe o zaštiti podataka u vezi s člankom 10. stavkom 2. Poslovnika Odbora u roku od osam tjedana nakon što predsjednik zaključi da je dosje potpun. Taj se rok može produljiti odlukom predsjednika Odbora za dodatnih šest tjedana uzimajući u obzir složenost predmeta.

(5) U skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (c) Opće uredbe o zaštiti podataka, ako nadležno nadzorno tijelo ne uzme u obzir mišljenje Odbora izdano u skladu s člankom 64., predmetno nadzorno tijelo ili Komisija mogu o tom predmetu obavijestiti Odbor, koji donosi obvezujuću odluku.

DONIO JE SLJEDEĆU ODLUKU:

¹ Vidjeti i uvodnu izjavu 108. Opće uredbe o zaštiti podataka.

1 SAŽETAK ČINJENICA

1. Nakon nekoliko krugova pregovora Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA), koje djeluje kao posrednik za financijska nadzorna tijela („nacionalna nadležna tijela”) iz EGP-a i u svoje ime, i Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire (IOSCO) službenim su dopisom podnijeli priloženi Nacrt administrativnog dogovora u skladu s člankom 46. stavkom 3. točkom (b) Opće uredbe o zaštiti podataka radi utvrđivanja okvira za prijenose osobnih podataka iz financijskih nadzornih tijela EGP-a (i same ESMA-e) u financijska nadzorna tijela izvan EGP-a. Nacrt administrativnog dogovora priopćen je predsjedniku Odbora 2. siječnja 2019.
2. Nakon podnošenja Nacrta predsjednik Odbora zatražio je mišljenje Odbora u skladu s člankom 64. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Odluka o cjelovitosti dosjea donesena je 15. siječnja 2019.

2 PROCJENA

3. Svi regulatori tržišta u EGP-u mogu upotrebljavati Nacrt administrativnog dogovora te ga dostaviti nadležnim nadzornim tijelima na odobrenje. Taj predmet stoga proizvodi učinke u više od jedne države članice u smislu članka 64. stavak 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.
4. Nacrt administrativnog dogovora potreban je radi osiguravanja učinkovite međunarodne suradnje između predmetnih tijela, koja djeluju u svojem svojstvu tijela javne vlasti, regulatora i/ili nadzornika tržišta vrijednosnih papira i/ili izvedenica, kako bi se „zaštili ulagatelji i klijenti te kako bi se potaknuli integritet i povjerenje u tržišta vrijednosnih papira i izvedenica” u skladu s njihovim mandatima utvrđenima primjenjivim zakonima.
5. Pri procjeni odredaba tog konkretnog nacrta administrativnog dogovora, Europski odbor za zaštitu podataka uzeo je u obzir niz specifičnih elemenata za procjenu mogućih rizika koji proizlaze iz prijenosa osobnih podataka, uključujući vrstu osobnih podataka koji su obuhvaćeni administrativnim dogovorom i ciljeve koji se žele postići.
6. Nacrt administrativnog dogovora, koji se u cjelovitom obliku nalazi u privitku, uključuje jamstva u nastavku.
 - **Definicije pojmova i prava ispitanika iz Opće uredbe o zaštiti podataka:** odjeljak II. Administrativnog dogovora sadržava relevantne definicije koje su potrebne za određivanje područja primjene administrativnog dogovora i njegovu dosljednu primjenu. Među njima su i neke definicije ključnih pojmova i prava iz europskog pravnog okvira za zaštitu podataka, kao što su „osobni podaci”, „obrada”, „povreda osobnih podataka”, „pravo pristupa”, „pravo na brisanje”, a koje su u skladu s definicijama iz Opće uredbe o zaštiti podataka.
 - **Načelo ograničavanja svrhe i zabrana bilo kakve daljnje uporabe:** odjeljak III. stavak 1. Administrativnog dogovora polazi od pretpostavke da tijela imaju posebne odgovornosti i regulatorne mandate, koji uključuju zaštitu ulagača ili potrošača i poticanje integriteta i povjerenja u tržišta vrijednosnih papira i/ili izvedenica. U skladu s načelom ograničavanja svrhe, prijenosi se stoga mogu odvijati samo u okviru takvih mandata i odgovornosti, odnosno,

ako je to potrebno za potporu njihovih institucijskih zadaća, a tijelo primatelj neće smjeti dalje obrađivati osobne podatke na način koji nije u skladu s tim svrhama.

- **Načelo kvalitete i proporcionalnosti podataka:** u skladu s odjeljkom III. stavkom 2. Administrativnog dogovora, tijelo koje obavlja prijenos prenositi će samo točne i ažurne osobne podatke koji su prikladni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno za svrhe zbog kojih se prenose i dalje obrađuju. Svako tijelo obavijestit će drugo tijelo ako ustanovi da su preneseni osobni podaci netočni. Uzimajući u obzir svrhe u koje su osobni podaci preneseni i dalje obrađeni, svako će tijelo dopuniti, izbrisati, blokirati ili na neki drugi način ispraviti osobne podatke, kako je primjereno.
- **Načelo transparentnosti:** Svako tijelo ispitanicima će dostaviti opću obavijest u vezi s provedenom obradom, uz navođenje prijenosa, vrste subjekata kojima se podaci mogu prenositi, prava koja su im dostupna u skladu s primjenjivim pravnim zahtjevima, uključujući način ostvarivanja tih prava i informacije o svim primjenjivim kašnjenjima ili ograničenjima u ostvarivanju takvih prava, te podatke za kontakt za pokretanje spora ili podnošenje zahtjeva. Svako će tijelo objaviti tu obavijest na svojim internetskim stranicama na kojima će ona biti objavljena zajedno s ovim dogovorom. Nadalje, tijela EGP-a pojedinačno će obavijestiti ispitanike u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka te, u slučaju ESMA-e, u skladu s Uredbom 2018/1725.
- **Načelo zadržavanja podataka:** u skladu s odjeljkom III. stavkom 7. Administrativnog dogovora, tijela zadržavaju osobne podatke samo onoliko koliko je potrebno u svrhu u koju se ti podaci obrađuju u skladu s primjenjivim zakonima.
- **Mjere sigurnosti i povjerljivosti:** odjeljkom III. stavkom 4. predviđa se da svako tijelo koje prima podatke mora imati uspostavljene odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osobne podatke koji mu se prenose zaštitio od slučajnog ili nezakonitog pristupa, uništenja, gubitka, izmjene ili neovlaštenog objavljivanja, uključujući, na primjer, označavanje informacija kao osobnih podataka i ograničavanje pristupa osobnim podacima.

Administrativnim dogovorom također se predviđa da će, ako sazna za povredu osobnih podataka, tijelo primatelj o tome što prije obavijestiti tijelo koje obavlja prijenos te će upotrijebiti razumna i odgovarajuća sredstva kako bi ispravilo povredu osobnih podataka i svelo na najmanju moguću mjeru moguće štetne učinke.

- **Zaštitne mjere koje se odnose na prava ispitanika:** u odjeljku III. stavku 5. Administrativnog dogovora predviđene su zaštitne mjere koje se odnose na prava ispitanika. Ispitanici mogu dobiti potvrdu o tome jesu li njihovi podaci preneseni drugom financijskom nadzornom tijelu izvan EGP-a („nadležno tijelo iz treće zemlje”). Ispitanici će na zahtjev moći dobiti pristup svojim osobnim podacima. Osim toga, ispitanici mogu izravno zatražiti od predmetnog nacionalnog nadležnog tijela ili nadležnog tijela iz treće zemlje da se njihovi podaci isprave, izbrišu, ograniče ili blokiraju. Informacije o tim zaštitnim mjerama trebaju se objaviti na internetskoj stranici nacionalnog nadležnog tijela odnosno nadležnog tijela iz treće zemlje. Svako ograničenje tih prava mora biti predviđeno zakonom i dopušteno je samo u mjeri i onoliko dugo koliko je potrebno za zaštitu povjerljivosti ili za važne ciljeve od općeg javnog interesa koji, kad je tijelo koje obavlja prijenos nacionalno nadležno iz EGP-a, mora priznati država članica tog nacionalnog nadležnog tijela (među ostalim, kako bi se spriječilo dovođenje u pitanje nadzornih/izvršnih funkcija ili nanošenje štete tim funkcijama).

- **Ograničenja daljnjih prijenosa:** daljnji prijenosi trećoj strani u drugoj zemlji koja nije tijelo koje sudjeluje u Administrativnom dogovoru i koja nije obuhvaćena odlukom Europske komisije o primjerenosti odvijat će se samo uz prethodnu pisanu suglasnost tijela koje obavlja prijenos te ako treća strana pruži odgovarajuća jamstva koja su u skladu sa zaštitnim mjerama iz Administrativnog dogovora.

Iste su zaštitne mjere predviđene za slučajeve dijeljenja osobnih podataka s trećom stranom u istoj zemlji kao što je zemlja tijela primatelja, osim ako, u iznimnim slučajevima, ta treća strana ne može pružiti prethodno navedena jamstva. U tom slučaju prijenos se može izvršiti samo ako se dijeljenje vrši „iz važnih razloga od javnog interesa“. Ako je tijelo koje obavlja prijenos nacionalno nadležno tijelo iz EGP-a, taj javni interes mora priznati država članica tog financijskog nadzornog tijela.

Osobni podaci mogu se podijeliti s trećom stranom u istoj zemlji kao što je zemlja tijela primatelja (kao što su javna tijela, sudovi, samoregulatorne organizacije i sudionici u postupcima izvršenja) bez suglasnosti tijela koje obavlja prijenos i bez jamstava samo u dva slučaja:

i. ako je svrha dijeljenja i kasnije uporabe osobnih podataka u skladu sa svrhom u koju su podaci prvotno preneseni ili općim okvirom uporabe navedenim u izvornom posebnom zahtjevu tijela primatelja, a dijeljenje podataka potrebno je za izvršenje mandata i ispunjavanje odgovornosti tijela primatelja i/ili treće strane,

ii. ako se osobni podaci dijele na temelju pravno izvršivog zahtjeva ili ako je to propisano zakonom. Tijelo primatelj obavijestit će tijelo koje obavlja prijenos prije dijeljenja i uključiti informacije o traženim podacima, tijelu koje podnosi zahtjev i pravnoj osnovi dijeljenja. Tijelo primatelj učinit će sve u njegovoj moći kako bi ograničilo dijeljenje osobnih podataka primljenih u okviru tog dogovora, prvenstveno pozivanjem na sva primjenjiva pravna izuzeća i povlastice.

- **Pravna zaštita:** u odjeljku III. stavku 8. Administrativnog dogovora predviđen je mehanizam pravne zaštite. Tim se mehanizmom osigurava pravo na pravnu zaštitu i, prema potrebi, pravo na dobivanje naknade. U slučajevima kad se ne ispunjavaju obveze iz Administrativnog dogovora, među ostalim ako je došlo do povrede prava ispitanika, može se tražiti pravna zaštita pred nadležnim tijelom (npr. sudom). Pravna zaštita koju pruži takvo nadležno tijelo mora biti usklađena s primjenjivim pravnim zahtjevima, čime se osigurava da se prava ispitanika povezana s načelima i zaštitnim mjerama predviđenima Administrativnim dogovorom mogu djelotvorno provoditi. Tijelo koje obavlja prijenos bit će obaviješteno o svim sporovima ili zahtjevima, a tijela s obje strane učinit će sve u njihovoj moći da se postigne sporazumno rješenje spora ili zahtjeva. Ako se predmet ne može riješiti na taj način, za rješavanje spora primijenit će se druge metode, uključujući mehanizam neobvezujućeg mirenja i mehanizam za rješavanje sporova. Ako tijelo koje obavlja prijenos smatra da tijelo primatelj nije postupilo u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenima u Administrativnom dogovoru, primjerice zato što nije postupilo u skladu s odlukom u okviru mehanizma neobvezujućeg mirenja ili alternativnog mehanizma za rješavanje sporova, suspendirat će sve prijenose tijelu primatelju na temelju Administrativnog dogovora dok to pitanje ne bude riješeno na zadovoljavajući način. Povrh toga, o tome će biti obaviještena „skupina za procjenu“ (i sva druga tijela), koja, ako utvrdi da je došlo do „dokazane promjene spremnosti ili sposobnosti [tijela primatelja] da djeluje u skladu s [Administrativnim dogovorom]“, može preporučiti da se obustavi sudjelovanje tijela primatelja u Administrativnom dogovoru. Kako

bi se ispitanicima omogućilo da iskoriste svoje pravo na pravnu zaštitu, Administrativni dogovor bit će javno objavljen.

- **Mehanizam nadzora:** odjeljkom IV. Administrativnog dogovora predviđen je vanjski mehanizam nadzora kojim se osigurava provedba zaštitnih mjera iz dogovora. Taj se mehanizam nadzora sastoji od kombinacije periodičnih preispitivanja koje provodi „skupina za procjenu” odnosno koje interno provodi svako nacionalno nadležno tijelo/nadležno tijelo iz treće zemlje. Kombinacijom vanjskog i unutarnjeg nadzora kao i mogućim posljedicama negativnog ishoda preispitivanja, koje mogu uključivati preporuku o suspenziji sudjelovanja tijela u Administrativnom dogovoru, osigurava se zadovoljavajuća razina zaštite.
7. Europski odbor za zaštitu podataka pozdravlja napore uložene u taj multilateralni administrativni dogovor, koji uključuje niz važnih mjera za zaštitu podataka. Kako bi se tim zaštitnim mjerama i dalje osiguravala odgovarajuća razina zaštite podataka pri prijenosu podataka u treću zemlju na temelju Administrativnog dogovora i uzimajući u obzir jedinstvenu prirodu takvih neobvezujućih dogovora, Europski odbor za zaštitu podataka ističe sljedeće:
 8. Svako nadležno nadzorno tijelo pratit će Administrativni dogovor i njegovu praktičnu primjenu, posebno s obzirom na odjeljak III. stavke 5., 6. i 8. te odjeljak IV. koji se odnose na prava ispitanika, daljnje prijenose, pravnu zaštitu i mehanizme nadzora, kako bi se osiguralo da su ispitanicima na raspolaganju učinkovita i provediva prava ispitanika i odgovarajuća pravna zaštita te kako bi se djelotvorno nadziralo poštovanje obveza iz Administrativnog dogovora.
 9. Svako nadležno nadzorno tijelo smije odobriti ovaj Administrativni dogovor samo kao odgovarajuću mjeru zaštite podataka s obzirom na prekogranični prijenos podataka, uz uvjet da potpisnici u potpunosti poštuju sve klauzule Administrativnog dogovora.
 10. Svako nadležno nadzorno tijelo suspendirat će relevantne prijenose podataka koje vrše nacionalna nadležna tijela u njegovoj državi članici na temelju odobrenja ako se Administrativnim dogovorom više ne predviđaju odgovarajuće zaštitne mjere u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka.

3 ZAKLJUČCI/PREPORUKE

11. Uzimajući u obzir navedeno kao i obveze koje će nacionalna nadležna tijela, ESMA i odgovarajuća tijela izvan EGP-a preuzeti potpisivanjem Administrativnog dogovora kako bi „uspostavili odgovarajuće zaštitne mjere za obradu takvih osobnih podataka u okviru izvršavanja svojih regulatornih mandata i odgovornosti” te kako bi „djelovali u skladu s ovim dogovorom”, Europski odbor za zaštitu podataka smatra da se administrativnim dogovorom osiguravaju odgovarajuće zaštitne mjere pri prijenosu osobnih podataka na temelju Administrativnog dogovora javnim tijelima u trećim zemljama koja nisu obuhvaćena odlukom Europske komisije o primjerenosti.
12. U skladu s preambulom Administrativnog dogovora i potvrđujući važnost redovitog dijaloga između nacionalnih nadležnih tijela iz EGP-a i njihovih nadležnih nadzornih tijela, ili Europskog nadzornika za zaštitu podataka („EDPS”) u slučaju ESMA-e, te kako bi se nadležnim nadzornim tijelima omogućilo da obavljaju svoju zadaću praćenja i provedbe primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 57. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, nadležno nadzorno tijelo trebalo bi u odobrenju koje donese predvidjeti da svako nacionalno nadležno tijelo iz EGP-a koje je potpisnik

ili ESMA mora obavijestiti odgovarajuće nadležno nadzorno tijelo o svakoj suspenziji prijenosa osobnih podataka na temelju odjeljka III. stavka 8. i odjeljka IV. Administrativnog dogovora, kao i o svakoj reviziji ili obustavi sudjelovanja u Administrativnom dogovoru na temelju odjeljka V.

13. Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka podsjeća da će, u skladu s načelom odgovornosti, svako nacionalno nadležno tijelo i ESMA morati voditi evidenciju informacija kako bi se nadzornim tijelima olakšao zadatak praćenja. Te bi informacije u svakom slučaju trebale biti dostupne nadležnom nadzornom tijelu na zahtjev. Usto, svako nadzorno tijelo u svojem odobrenju može od nacionalnih nadležnih tijela ili ESMA-e zatražiti da mu na godišnjoj osnovi dostavljaju te informacije bez prethodnog zahtjeva. Informacije bi trebale obuhvaćati broj zahtjeva ispitanika i pravnih zahtjeva ispitanika na razini EU-a, pojedinosti o predmetima koji nisu riješeni putem predviđenih mehanizama za rješavanje sporova te o nalazima i mjerama „skupine za procjenu” nakon periodičnih preispitivanja, uključujući mjere u pogledu dijeljenja osobnih podataka u skladu s odjeljkom 6.2.3. Administrativnog dogovora. Trebalo bi evidentirati i informacije o obavijestima koje prime nacionalna nadležna tijela u vezi s informacijama koje je s trećom stranom podijelilo nadležno tijelo iz treće zemlje na temelju pravno izvršivog zahtjeva ili zato što je to propisano zakonom.

4 ZAVRŠNE NAPOMENE

14. Ovo će se mišljenje objaviti u skladu s člankom 64. stavkom 5. točkom (b) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Andrea Jelinek)